



GF-012043

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

March / April - 2019

**BA0E2201 : Sanskrit : Paper - VII
(Kumarsambhavam) (Elective Course)**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ પ્રશ્નો છે.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ નીચેનામાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- (૧) કાલિદાસના જીવન વિષયક દંતકથાઓ
(૨) પાર્વતીનો શૈશવકાળ
(૩) હિમાલયનું વર્ણન
(૪) ઉપમા કાલિદાસસ્ય ।
- ૨ નીચેનામાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- (૧) તારકાસૂરના ત્રાસનું વર્ણન
(૨) દેવો દ્વારા બ્રહ્માની કરાયેલી સ્તુતિ
(૩) ઈન્દ્ર અને કામદેવનો સંવાદ
(૪) મદન દહન પ્રસંગ.
- ૩ નીચેનામાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- (૧) શિવનું પાત્રાલેખન
(૨) રતિ વિલાપ
(૩) બ્રહ્મચારી અને પાર્વતીનો સંવાદ
(૪) ‘કુમારસંભવ’ શીર્ષકની યથાર્થતા દર્શાવો.
- ૪ ‘કુમારસંભવ’માં વ્યક્ત થતી કાલિદાસની પ્રણયભાવના વિશે ચર્ચા કરો. ૧૪
- અથવા**
- ૪ કાલિદાસની કાવ્યશૈલી વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪

૫ (અ) નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો :

૭

(૧) કાલિદાસે _____ કૃતિઓની રચના કરી છે.

(પાંચ, છ, સાત)

(૨) કાલિદાસ _____ની કૃપાથી જગ પ્રસિદ્ધ બન્યા.

(દુર્ગા, કાલી, ગૌરી)

(૩) કાલિદાસનો સમય ઈ.સ.ની _____ સદી માનવામાં આવે છે.

(ચોથી, પાંચમી, છઠ્ઠી)

(૪) કાલિદાસે 'અસ્તિ' શબ્દથી _____ કાવ્યની શરૂઆત કરી.

(મેઘદૂત, કુમારસંભવ, રઘુવંશ)

(૫) 'કુમારસંભવ'નો મુખ્ય રસ _____ છે.

(શાંત, વીર, શૃંગાર)

(૬) રતિવિલાપ એ સાથે જ _____ રસની ઉત્કૃષ્ટ અભિવ્યક્તિ છે.

(શૃંગાર, કરુણ, શાંત)

(૭) પાર્વતીના પ્રેમની પરીક્ષા કરવા માટે શિવ _____નો વેશ ધારણ કરે છે.

(બ્રાહ્મણ, ધનુર્ધારી, બ્રહ્મચારી)

(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં ઉત્તર આપો :

૭

(૧) કાલિદાસની કૃતિઓના નામ જણાવો.

(૨) કુમારસંભવમ્ મહાકાવ્યના કેટલા સર્ગો છે ? તેમાં કોની પ્રણયકથા વર્ણવામાં આવી છે ?

(૩) કુમારસંભવના મુખ્ય નાયક અને નાયિકાના નામ જણાવો.

(૪) કામદેવ ઈન્દ્રને આત્મપ્રસંસા કરતા અંતે શું કહે છે ?

(૫) પાર્વતી શા માટે 'અપર્ણા'ના નામે પણ ઓળખાય છે ?

(૬) કુમારસંભવના પાંચમા સર્ગનું મુખ્ય કથાનક જણાવો.

(૭) કુમારસંભવના મુખ્ય ત્રણ આધારસ્થાનો જણાવો.